

MICHAEL CRICHTON
JAMES PATTERSON

UITBARSTING

Vertaling Angelique Verheijen

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.

Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2024 CrichtonSun, LLC en James Patterson

Oorspronkelijke titel: *Eruption*

Copyright Nederlandse vertaling: © 2024 HarperCollins Holland

Vertaling: Angelique Verheijen

Omslagontwerp: Penguin Random House UK

Bewerking: Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © Adobe Stock; © Getty Images

Zetwerk: Mat-Zet B.V., Huizen

Druk: ScandBook UAB, Lithuania, met gebruik van 100% groene stroom

ISBN 978 94 027 1531 6

ISBN 978 94 027 7186 2 (e-book)

NUR 330

Eerste druk juni 2024

This edition published by arrangement with Little, Brown and Company, New York, New York, USA. All rights reserved.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.

® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

*E ko Hawai‘i pono ‘ī:
No ‘oukou i ho‘ola‘a ‘ia a ‘e ai kēia mo‘olelo,
no ka lāhuikanaka o ka pae ‘āina e kaulana nei.*

Voor de bevolking van Hawaï:
Dit verhaal is opgedragen aan jullie, de mensen van de
bepaalde eilandengroep.

PROLOOG

Dit is het eerste gedeelte van het verhaal rondom de uitbarsting van de vulkaan Mauna Loa, dat zich in 2016 in de Hilo Botanical Gardens afspeelt. Deze informatie werd een paar dagen na het incident als vertrouwelijk aangemerkt, en was tot voor kort strikt geheim.

EEN

Hilo, Hawaï
28 maart 2016

Rachel Sherrill, bijna dertig, master in conservatiebiologie aan Stanford University, rijzende ster in haar vakgebied, zag zichzelf nog steeds als het slimste meisje van de klas. Van iedere klas eigenlijk. Toch deed ze vandaag in de Hilo Botanical Gardens haar uiterste best om een coole gids te zijn voor een groepje schaapachtige, ongedurige tienjarigen van het vasteland van de Verenigde Staten.

‘Laten we wel wezen, Rachel,’ had Theo Nakamura, de directeur van de botanische tuin, eerder die ochtend gezegd. ‘Als je met die minitoeristen op stap bent, doe je in ieder geval iets nuttigs met je infantiele inslag.’

‘Zeg je nou dat ik me als een kind van tien gedraag?’

‘Als je een goede dag hebt,’ zei Theo.

Theo was de onverschrokken academicus die haar had aangemenen toen het park vorig jaar openging. Maar hoe jong Rachel ook

overkwam, ze was heel goed in wat ze deed als hoofd plantkunde van het park. Het was een droombaan. Ze vond haar werk fantastisch, en moest toegeven dat ze ervan genoot om kinderen rond te leiden.

Vanochtend wandelde ze door het park met een groepje welgestelde leerlingen van Convent & Stuart Hall die de mazzel hadden om helemaal vanuit San Francisco op schoolreis te mogen naar Hawaï. Rachel probeerde de kinderen op een ontspannen manier iets bij te brengen over de natuur.

Maar al wilde ze de kinderen nog zo graag van alles leren over wat er te zien was – orchideeën, torenhoge bamboestengels, planten met eetbare noten en zaden zoals kokospalmen, jackfruit- en broodbomen en rode ananaspplanten, dertig meter hoge watervallen en de alomtegenwoordige hibiscus – het viel niet mee om de aandacht van haar publiek vast te houden. Ze werden afgeleid door de dichtstbijzijnde twee van de vijf vulkanen van het eiland Hawaï: de Mauna Loa, de grootste actieve vulkaan ter wereld, en de Mauna Kea, die al meer dan vierduizend jaar niet was uitgebarsten.

Voor deze stadskinderen waren de twee vulkanen overduidelijk het hoogtepunt van het uitstapje, het beste wat ze tot nu toe waren tegengekomen op het paradijselijke wondereiland Hawaï. Ieder kind zou de Mauna Loa natuurlijk dolgraag zien uitbarsten. Wat was er nou mooier dan een vulkaan die een stroom lava met een temperatuur van meer dan duizend graden uitbraakte?

Rachel legde uit dat het deels door de vulkanische bodem kwam dat de natuur op het eiland zo mooi was. Het was een perfect voorbeeld van al het goede dat was voortgekomen uit eerdere uitbarstingen, en het was de reden dat de koffie die op Hawaï werd verbouwd tot de lekkerste ter wereld behoorde.

‘Maar de vulkanen gaan vandaag niet ontploffen, hè?’ vroeg een klein meisje. Ze staarde met haar grote bruine ogen strak naar de twee bergtoppen.

‘Als ze daar zelfs maar aan durven te denken, dan bouwen we een koepel over ze heen,’ zei Rachel. ‘Net als bij die nieuwe stadions.’

Kijken wat ze daarvan vinden, als ze weer eens stoom willen afblazen.'

Geen enkele reactie. Ja, van de krekels. *Teleogryllus oceanicus*, om precies te zijn. Rachel glimlachte. Soms kon ze het gewoon niet laten.

'Wat voor koffie komt hiervandaan?' vroeg een kind dat eruitzag alsof het alleen maar tinnen haalde.

'Starbucks,' zei ze.

Daar moesten ze wel om lachen.

Eén-nul, dacht ze. Een baan als komiek zat er voorlopig niet in.

Maar niet alle kinderen lachten.

'Waarom wordt deze boom zwart, Miss Sherrill?' riep een nieuwsgierig jongetje met een rond metalen brilletje dat steeds van zijn neus gleed. Rachel wist dat hij Christopher heette. Hij was afgedwaald van de groep en stond ongeveer dertig meter verderop voor een bosje banyanbomen.

Op dat moment klonk er een knetterende klap, als onweer in de verte. Zoals iedere nieuwkomer op Hawaï vroeg Rachel zich af of er een onweersbui aankwam of dat er een vulkaan op uitbarsten stond.

Terwijl de meeste kinderen naar de lucht stonden te staren, rende ze naar de kleine studiebol die de banyans bezorgd bestudeerde.

'Luister, Christopher,' zei ze toen ze bij hem was. 'Ik weet dat ik heb beloofd om antwoord te geven op al je vragen –' De rest van de zin bleef steken in haar keel. Ze zag waar Christopher naar keek en kon haar ogen niet geloven.

De drie banyans die het dichtst bij haar stonden waren zwart geworden. Voor haar ogen breidde een bobbelige zwarte laag zich steeds verder uit, alsof er een verschrikkelijke olievlek omhoogkroop in de bomen. Het leek of er lava uit een vulkaan naar boven stroomde, en dat tartte niet alleen de zwaartekracht, maar alles wat Rachel Sherrill dacht te weten over de planten- en bomenziektes.

Misschien was ze toch niet het slimste meisje van de klas.

TWEE

‘Godv...’ flapte Rachel eruit voor ze zich realiseerde dat er een beïnvloedbare tienjarige naast haar stond.

Ze boog zich voorover. Er liepen verdachte donkere vlekken over de grond tot aan de stam van de boom, als de sporen van een mysterieus dier met ronde poten. Ze knielde neer en betastte de plekje voorzichtig. Het gras was niet vochtig. De sprietten voelden eerder aan als de haren van een stugge borstel.

Gisteren waren die donkere plekken er nog niet geweest.

Toen ze een andere geïnfecteerde boom aanraakte, bladderde de bast af en hij verkrumelde tot stof. Ze trok haar hand terug. Er bleven een soort inktvlekken achter op haar vingers.

‘De bomen voelen zich niet zo lekker,’ zei ze. Het was het beste wat ze voor de kleine Christopher kon verzinnen. Ze probeerde nog een grapje. ‘Misschien moet ik ze naar huis sturen omdat ze ziek zijn.’

De jongen lachte niet.

Hoewel het eigenlijk nog lang geen tijd was, kondigde Rachel aan dat de lunchpauze was begonnen.

‘Maar het is nog veel te vroeg,’ zei het meisje met de grote bruine ogen. ‘In San Francisco niet,’ zei Rachel.

Terwijl ze de kinderen terugbracht naar het hoofdgebouw probeerde ze uit alle macht een verklaring te vinden voor wat ze zojuist had gezien, maar ze kon niets bedenken. Iets als dit was ze nooit eerder tegengekomen, en ze had er ook niet over gelezen. Dit kwam niet door *kissing bugs*, die de banyanbomen opvraten als je ze hun gang liet gaan, of door Roundup, het onkruidverdelgingsmiddel waarmee de hoveniers het twaalf hectare grote park dat zich helemaal uitstreckte tot de baai van Hilo nogal overijverig te lijf gingen. Rachel had onkruidverdelgers altijd gezien als een noodzakelijk kwaad. Net zoiets als een eerste date.

Dit was iets anders. Iets duisters, misschien zelfs iets gevaarlijks. Het was een mysterie dat ze moest oplossen.

Toen ze de kinderen in het restaurant had afgeleverd rende ze naar haar kantoor. Ze meldde zich bij haar manager en pleegde een telefoontje naar Ted Murray, een ex-vriendje uit haar studententijd. Hij had haar heel geschikt gevonden voor deze baan en erop aangedrongen dat ze hem zou accepteren. Tegenwoordig werkte hij als reservist voor het United States Army Corps of Engineers, het geniecorps van het Amerikaanse leger.

‘We hebben hier misschien een dingetje,’ zei ze.

‘Een dingetje?’ zei Murray. ‘Gossie, jullie wetenschappers ook altijd met je moeilijke woorden.’

Snel legde ze uit wat ze had gezien. Ze besepte dat ze zat te rate-len en struikelde bijna over haar woorden.

‘Laat maar aan mij over,’ zei Murray. ‘Ik stuur zo snel mogelijk een paar mensen naar je toe. Niet in paniek raken. Er is vast een logische verklaring voor dat... dingetje.’

‘Ted, je weet dat ik niet snel bang ben.’

‘Vertel mij wat,’ zei Murray. ‘Ik weet uit eigen ervaring dat mensen meestal bang zijn voor jou.’

Ze hing op. Dit was haar grootste angst: iets niet weten. Ze was inderdaad als de dood.

Terwijl de kinderen met veel kabaal verder aten, schoot ze de hardloopschoenen aan die ze onder haar bureau had staan. Ze rende het hele stuk terug naar de banyanbomen.

Er waren nog meer bomen zwart geworden. De vlekken kropen over de opvallende luchtwortels die als knokige grijze vingers omhoogstaken.

Rachel Sherrill raakte voorzichtig een van de bomen aan. De stam voelde aan als een hete oven. Ze was zelfs even bang dat ze haar vingertoppen had verbrand.

Ted Murray had gezegd dat hij mensen zou sturen zodra hij een team had verzameld. Ze rende terug naar de cafetaria en riep de kinderen uit San Francisco. Geen reden voor paniek. Nog niet, in ieder geval.

Hun laatste stop was een miniregenwoud dat ver van de banyans lag. Ze had het gevoel dat er geen eind aan de rondleiding kwam. Toen het eindelijk voorbij was zei ze: 'Ik hoop dat jullie nog eens terugkomen.'

Een magere spriet van een meisje vroeg: 'Sturen jullie een doctor naar de zieke bomen?'

'Dat was ik net van plan,' zei Rachel.

Ze draaide zich om en draafde terug naar de banyanbomen. Ze had het gevoel dat de dag om haar heen was ontploft, als een van de vulkanen in de verte.

DRIE

Er kwam een krakende stem uit de luidsprekers. Theo Nakamura, Rachels manager, droeg de bezoekers op om de botanische tuin te verlaten.

‘Dit is geen oefening,’ zei hij. ‘Dit gaat om de veiligheid van iedereen op het terrein, en dus ook van het personeel. Verlaat alstublieft direct het park.’

Binnen een paar seconden kwamen de bezoekers vanuit alle hoeken op Rachel af. Er waren meer mensen in de tuin dan ze had gedacht. Moeders renden voorbij met kinderwagens. Een tiener op een fiets week uit voor een kind, viel om, krabbelde vloekend overeind en reed weer verder. Er hing opeens overal rook. ‘Misschien komt die van een vulkaan!’ hoorde ze een jonge vrouw roepen.

Voor de banyans in de verte stonden twee legerjeeps. Er scheurde nog een jeep voorbij; Ted Murray zat achter het stuur. Ze schreeuwde zijn naam. Waarschijnlijk hoorde hij haar niet in de chaos, want hij draaide zich niet om.

Murrays jeep kwam tot stilstand en er sprongen soldaten uit.

Murray gaf ze opdracht om het bosje af te zetten en de vertrekkende bezoekers in beweging te houden.

Terwijl Rachel naar de banyans rende, stopte een vierde jeep pal voor haar neus. Er stapte een soldaat uit. 'U gaat de verkeerde kant op,' zei hij.

'Ja, maar...' hakkelde ze. 'Die... Dat zijn mijn bomen.'

'Zorg dat ik het niet hoeft te herhalen, *miss*.'

Rachel hoorde een zware motor en keek op. Er kwam een helikopter uit de wolken achter de twee vulkaantoppen. Ze bleef staren tot hij geland was en de deuren opengingen. Er kwamen mannen in gaspak naar buiten. Ze hadden een tank op hun rug en droegen een schuimblusser met de tekst COLD FIRE. Terwijl ze renden richtten ze de spuit als een pistool op de bomen.

Haar bomen.

Ze rende naar de soldaten en de brand.

Op hetzelfde moment klonk er weer een enorme klap, en deze keer wist ze zeker dat het geen naderend onweer was. Alsjeblieft niet vandaag, dacht ze.

VIER

De volgende dag verscheen er geen bericht over de evacuatie van de botanische tuin in de *Hawaii Tribune-Herald*, de krant van Hilo. Voor de *Honolulu Star-Advertiser* gold hetzelfde, net als voor de andere kranten van het eiland. Ook *The New York Times* deed geen verslag.

Geen van de lokale nieuwszenders maakte melding van wat de dag daarvoor in het park was gebeurd. Er werd niet over gekletst in de praatprogramma's op de radio, die geobsedeerd leken door het feit dat het toerisme op Hawaï in het eerste kwartaal van dat jaar was teruggelopen.

Hier en daar dook iets op sociale media op, maar het was niet veel en niets ging viral, waarschijnlijk omdat er die maandag relatief weinig bezoekers in de botanische tuin waren geweest. Er verschenen een paar berichten op x over een klein, door een onkruidverdelgingsmiddel ontstaan brandje dat in de kiem was gesmoord omdat er snel was ingegrepen, en een aantal mensen wist te melden dat ze een helikopter op het terrein hadden zien landen terwijl ze vertrokken.

Niets van dit alles was verrassend. Dit was Hilo. Dit was Hawaï,

altijd relaxed, hoewel iedereen in de schaduw van de vulkanen leefde. Die vormden een constante bedreiging, en het duurde dan ook nooit lang voor de ogen van de bewoners afdwaalden naar de Mauna Loa en de Mauna Kea.

De botanische tuin bleef twee dagen dicht.

Toen hij weer openging, was het alsof er niets was gebeurd.

UITBARSTING

HOOFDSTUK I

Honoli‘i Beach Park, Hilo, Hawaï

Donderdag 24 april 2025

Tijd tot de uitbarsting: 116 uur, 12 minuten, 13 seconden

‘**D**ennis!’ John MacGregor stond op het strand en moest schreeuwen om zich boven het geluid van de golven uit verstaanbaar te maken voor de surfer. ‘Kun je iets minder de *kūkae* uithangen, als het niet te veel moeite is?’

De jongens die les kregen van John MacGregor hadden hem dat woord al eerder horen gebruiken en wisten heel goed dat het geen compliment was. *Kūkae* was het Hawaïaanse woord voor wat surfers een *kook* noemden, en uit de mond van MacGregor betekende het dat de persoon op het water zich ofwel gedroeg alsof hij nooit eerder op een surfplank had gestaan, ofwel op het punt stond om eronder te eindigen.

Mac was zesendertig jaar oud en een volleerd surfer, tenminste, dat was hij geweest voordat zijn gewrichten waren gaan piepen en knarsen als hij op zijn board door zijn knieën ging. Tegenwoordig

profiteerde dit stel veertien-, vijftien- en zestienjarige ettertjes, van wie de helft al met school was gestopt, van zijn passie voor de sport.

Ze kwamen vier middagen per week bij elkaar op dit strand, dat drie kilometer van het centrum van Hilo lag. Daar maakten ze een paar uur lang deel uit van wat de mensen hier het Hawaiï van de ansichtkaarten noemden; het eiland uit de tv-series, de films en de folders van de ondernemersvereniging.

‘Wat deed ik verkeerd, Mac-man?’ vroeg de veertienjarige Dennis toen hij uit het water kwam.

‘Om te beginnen was dat niet jouw golf, maar die van Mele,’ zei Mac.

Ze stonden samen aan de rand van het winderige strand. Honolii stond onder de lokale surfers bekend als een goede plek, vooral omdat de sterke stroming zwemmers afschrikte. Ze hadden de golven meestal voor zichzelf.

Alleen Lono was nog op het water.

Lono Akani was opgegroeid zonder vader. Zijn moeder was schoonmaakster in het Hilo Hawaiian Hotel. Hij was zestien jaar en Macs favoriet. De jongen had een natuurlijke aanleg voor de sport waarvan Mac op die leeftijd alleen maar had kunnen dromen.

Hij keek toe terwijl Lono laag door de knieën ging op een van de Thurso Surf Lancers die Mac voor zijn leerlingen had gekocht. Zelfs vanaf deze afstand kon Mac hem zien glimlachen. Op een dag zou de jongen angst vinden in de oceaan, of de angst zou hem vinden, maar vandaag nog niet. Hij maakte een onberispelijke rit langs de binnenkant van de golf.

Lono peddelde naar het strand, klemde zijn board onder zijn arm en liep naar Mac. ‘Bedankt,’ zei hij.

‘Waarvoor?’

‘Je zei dat ik altijd moet kijken of er sets aankomen,’ zei de jongen. ‘Daarom wist ik dat ik geduld moest hebben, *ya*, dat had jij me gezegd. Ik heb gewacht op de beste golf.’

Mac gaf hem een klopje op zijn schouder. ‘*Keiki maika‘i.*’ Goed gedaan, jongen.

Opeens hoorden ze gerommel. Ze hoorden het niet alleen, maar voelden het over het strand trekken. De grond beefde zo hevig onder hun voeten dat ze allebei wankelden.

De jongen wist niet of hij omhoog of omlaag moest kijken, maar MacGregor herkende een vulkanische tremor, vaak het gevolg van ontsnappend gas, als hij er een voelde. Toen hij omhoogkeek naar de lucht deden de jongens hetzelfde. Mac dacht terug aan een uitspraak van een van zijn docenten aan de universiteit, over vulkanen en de 'schoonheid van het gevaar'.

Toen de aarde weer tot rust kwam voelde hij zijn telefoon trillen in zijn binnenzak. Hij nam op en Jenny Kimura zei: 'O, gelukkig, Mac. Je neemt op.'

Als Mac met zijn surfers aan het trainen was, wilde hij niet gestoord worden met onbelangrijke dingen over het werk. Dat wist Jenny. De persconferentie begon pas over een uur, dus als ze hem nu belde, dan ging het niet over iets onbenulligs.

'Jenny, wat is er?'

'Ontgassing,' zei ze.

Nee, dat was zeker niet onbenullig.

'*Hō'ō'opa'ō'opa.*' Hij vloekte als een van zijn surfertjes.